

Мірошниченко О.В., к. е. н., старший викладач кафедри банківської справи ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України», м. Суми

АЛГОРИТМ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ СТРАТЕГІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКУ

Виходячи з того, що на ринку банківських послуг України відбувається підвищення вимог до показників ефективності та стабільності функціонування його суб'єктів, актуальності набуває своєчасна та адекватна оцінка власної стратегічної конкурентоспроможності. Таким чином, менеджменту банку необхідно постійно проводити дослідження як безпосередньо рівня власної стратегічної конкурентоспроможності, так і загального стану конкуренції на ринку банківських послуг в цілому.

Інструментом вирішення даної проблеми є формалізація процесів й закономірностей, які характеризують стратегічну конкурентоспроможність банку, за допомогою використання методів економіко-математичного моделювання. Отже, розробка науково-методичного підходу до оцінки рівня стратегічної конкурентоспроможності банку дозволить не лише надати кількісну оцінку поточного її рівня, але і визначити економічно обґрунтовану основу прийняття ефективних управлінських рішень.

Для забезпечення своєчасного коригування діяльності банку при зміні факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ і параметрів функціонування банків-конкурентів пропонуємо наступний алгоритм інтегральної оцінки стратегічної конкурентоспроможності:

- 1) визначення факторів, які впливають на стратегічну конкурентоспроможність банку на ринку банківських послуг України;
- 2) систематизація виділених факторів у розрізі їх впливу на стратегічну конкурентоспроможність банку (внутрішнього та зовнішнього характеру);

3) систематизація факторів впливу на стратегічну конкурентоспроможність банку за ступенем їх корисності. Так, в окремі групи запропоновано виділити ті фактори, які зі збільшенням підвищують загальний її рівень (фактори-стимулятори), в іншу – фактори, які зі збільшенням зменшують загальний її рівень (фактори-дестимулятори);

4) формування системи критеріїв для кожного фактору стратегічної конкурентоспроможності банку та виділення тих з них, для яких існують нормативні значення (встановлені НБУ) та тих критеріїв, граничні значення яких не регламентуються законодавством і визначаються на рівні банку;

5) градація бальних оцінок факторів у розрізі кожного з виділених критеріїв залежно від:

- гранично допустимого інтервалу (відкритого чи закритого) для критеріїв, яким відповідають нормативні рівні;

- рівня відповідності критерію розрахованим значенням (темпом приросту);

6) виділення системоутворюючих складових стратегічної конкурентоспроможності банку: реальної та потенційної;

7) проведення кількісної оцінки факторів конкурентоспроможності на основі її системоутворюючих складових;

8) розрахунок інтегрального показника стратегічної конкурентоспроможності банку як суми показників, які характеризують реальну та потенційну складові;

9) надання якісної характеристики інтегрального показника стратегічної конкурентоспроможності банку;

10) графічна інтерпретація отриманих результатів оцінки рівня стратегічної конкурентоспроможності банку як комбінації координат точки на площині (співвідношення реальної та потенційної складових);

11) прийняття управлінських рішень керівництвом банку щодо подальших планів розвитку банку.

Таким чином, розроблений науково-методичний підхід до інтегральної оцінки стратегічної конкурентоспроможності банку дає можливість виявити параметри досягнутого її рівня та ідентифікувати потенційні можливості його підвищення за рахунок прийняття менеджментом банку управлінських рішень.